

Motion till riksdagen 2009/10:C456

av **Bodil Ceballos och Sven Bergström (mp, c)**

Fredande av lågstrålande zoner

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med en plan för hur lågstrålande zoner kan fredas på lång sikt.

Boende för elöverkänsliga

Debatten om elöverkänslighet har pågått under flera år och forskningsrapporterna står emot varandra, men oavsett vad forskningen visar så är det ett faktum att vi har en stor grupp människor i Sverige som lider av elrelaterad ohälsa och att vi måste förhålla oss till det på något sätt. Det går inte att bortförklara gruppens problem med att den lider av psykiska problem, utmattningsdepression eller liknande. Gruppen tenderar dessutom att öka och vem som helst kan drabbas. Signaler att alltför unga drabbats de senare åren är oroväckande.

Det finns i dag en relativt stor grupp människor som är så sjuka att de inte alls kan bo kvar i samhället. De tvingas leva mitt ute i skogen. Det finns också en annan grupp människor som ännu inte är lika sjuka och som i brist på offentligt stöd på egen hand försöker minska sin utsatthet genom att elsanera sina boenden och undvika miljöer med alltför stor strålning.

Gemensamt för de drabbade är att de upplever bättre hälsa när de slipper utsättas för de stora mängder strålning och elektromagnetiska fält vi andra dagligen utsätter oss för. Många kan leva någorlunda drägligt i samhället och fortsätta att arbeta som tidigare om de har möjlighet att vistas i mindre utsatta miljöer på arbetsplatsen och i hemmet. Att få elsanering på arbetsplatsen har ofta visat sig vara lättare än att få bostäderna elsanerade eftersom kommunerna är mycket njuuga med att bevilja bostadsanpassningsbidrag för detta ändamål. Samhällsekonomiskt torde det dock vara billigare i längden att även

Fel! Okänt namn på

elsanera bostäder istället för att tvinga ut dessa människor från arbetsmarknaden och in i en eller annan bidragsform.

Samtidigt ska vi vara medvetna om att elöverkänslighet kan drabba vem som helst när som helst. Det optimala vore därför om vi överallt i samhället försökte förebygga en sådan utveckling och i den kommunala planeringen också som en parameter tog med behovet av att minska strålningen totalt sett. Kommunerna bör också i större utsträckning än vad som görs i dag planera för lågstrålande zoner i sina översiktsplaner. Att ”bygga bort” problem vid nybyggnation kan också bli billigare än att åtgärda boenden i efterhand.

Frågan om elöverkänslighet är inte bara ett svenskt fenomen. Diskussioner och forskning pågår runtom i världen, inte minst i Europa. Flera länder har antagit lägre gränsvärden för strålning än vi har i Sverige och man tar också hänsyn till den ackumulerade strålningen vid tillståndsgivning för olika typer av sändningar. Detta görs inte på samma sätt i Sverige.

Vi omger oss i dag med allt fler strålningskällor. En helt strålningsfri miljö torde vara svår att hitta eftersom vi också har den naturliga bakgrundsstrålningen.

I Hälsingland pågår ett projekt, Frivolten, där de elöverkänsliga på egen hand planerar ett boende i en så strålningsfri miljö som möjligt. Att hitta områden som också på lång sikt får vara fredade är inte så lätt. Plötsligt dyker det upp en mast på grannens mark som kan omkullkasta hela projektet. Därför bör det också finnas regler som skyddar dessa lågstrålande boendeyråden även på längre sikt. Ett hundratal svenskar har redan anmält intresse att bosätta sig i området. Hälsingeprojektet har också rönt uppmärksamhet utomlands och förfrågningar om att eventuellt få bo här har inkommit.

Det finns i dag ingen enhetlig strategi för hur kommunerna ska hantera problematiken kring den elrelaterade ohälsan, och även om vissa kommuner försöker planera för lågstrålande zoner och därmed en möjlighet för överkänsliga personer att hitta en bostad finns det ingenting som garanterar att inte annan lagstiftning omkullkastar planerna, t.ex. ledningsrätten och att basstationer inte omfattas av bygglovsplikt.

Regeringen bör därför återkomma med en plan för hur de lågstrålande zonerna ska kunna fredas även på lång sikt.

Stockholm den 4 oktober 2009

Bodil Ceballos (mp)

Sven Bergström (c)